Doğunun Ölümsüz Çocuğu

Mehmed Niyazi

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 780
EDEBÎ ESERLER: 311

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-975-437-735-4

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: 2009
6. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Kapak Tasarımı: GNG Tanıtım

Dizgi-Tertip: Ötüken

Kapak Baskısı: İmak Ofset

Baskı: İmak Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.
Akçaburgaz Mah. 137. Sok.No: 12 Esenyurt / İstanbul / TÜRKİYE
Sertifika Numarası: 45523 Tel: (0212) 444 62 18

İstanbul- 2022

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Hayat elbise gibidir;
yanlış iliklenen ilk düğmeyi
diğerlerinin takip etmesi gibi
atılan yanlış adım da çoğu kere
ömür boyu sürecek yanlışların başlangıcı olur.

HAVA karardıktan sonra yağmur hızlanmıştı. Kütüphanenin ıslak camından kendisini rahatça görebiliyordu; gür saçlı, kalın kaşlı, elâ gözlü, buğday tenli, uzunca boylu, yakışıklı bir delikanlıydı; bunu karşılaştığı kızların sıcak bakışlarından da biliyordu.

Gözlerinin önüne, İstanbul Üniversitesi'ndeki öğrencilik yıllarında sık sık gittikleri kahvenin devamlı müşterilerinden İzzet Bey geldi; seksenini aşmıştı; ama yüreği vatan ve millet konularında gençti. Ünlü Freud'un yanında doktora yapmıştı. Birkaç kere, başbaşa kaldıklarında ızdırapla yoğrulmuş bakışlarını ona dikip şöyle demişti: "Evlâdım, sohbetlerde bazı sözlerin dikkatimi çekiyor. Sende zekânın ışıltısını seziyorum. Avrupa'ya git, doktora sürecinden geç; bu zaman zarfında bir kitabın nasıl yazılacağını da öğrenirsin. Buraya dön; son iki yüz yıllık tarihimizi yaz; milletimiz ecdadına lâyık olmak istiyor; fakat yol yordam bilmiyor; kaybettiklerimiz, kazanmamız gerekenler onda bulunacaktır." İfade sistemini yitirmiş, çizgileri bir anlam harabesine dönmüş yüzünü de camda görüyor, ağlamaklı sesini sanki duyuyordu. Herhalde içinde bir eziklik kaldığından her defasında sözlerini şu cümlelerle noktalamıştı: "Biz yapamadık; bir de sen de-

ne. Zaman zaten her şeyini alıp götürecek; belki bu yolla ölümden bir şeyler kurtardığına inanır, ömrünün son günlerini mutlu geçirirsin."

- Hayırlı akşamlar.

Bu söz onu dalgınlığından çekip çıkardı. Nazikçe doğruldu; gülümseyerek yanındaki sandalyeyi gösterdi:

- Buyurmaz mısın?

Silviya'nın gözleri tatlı bir ışıkla parıldıyordu.

- Biliyorsun uzakta oturuyorum. Vakit geç oldu. Bir kitaba bakmak için gelmiştim. Seni görünce selâm vermek istedim.

Arkasından bakıyordu; fakültenin kuruluş balosunda dans ettiği Silviya, iki üç günde bir mutlaka uğrar; hal hatırını sorar; "Senin için geldim" demez, ya bir kitap, ya da bir arkadaşını arardı. O da üstüne gitmezdi; çirkin sayılmazdı; ama güzel de denemezdi; içini okşayan bir tip değildi. Onunla yakınlaşırsa, kendisi gibi kütüphanede devamlı çalışan, göz koyduğu, birinden biriyle mutlaka ilişki kuracağına inandığı iki kızı da kaybederdi. Halbuki onlar Silviya ile mukayese edilemeyecek kadar güzeldi. Helga tay gibiydi; ince, taze fidanı andıran vücudu, iç okşayan munis yüzü vardı. Saçları omuzlarına dökülen Doris'in tipi farklıydı; uzun boylu, sarışın, yeşil gözlü, ince dudaklı, mütenasip burunluydu. Sabahları selamlaştığı, akşamları "Yarın görüşmek üzere" diyerek vedalaştığı bu iki kızdan birisiyle içli dışlı olacak, böylece ülkenin serbestliğinden yararlanıp cinsel ihtiyacını giderecek ve kendisini tamamen buraya geliş sebebine verecekti. İşimi engeller düşüncesiyle Silviya'nın uğramasını istemediği halde belli etmemeye çalışırdı; belki bir gün lâzım olurdu.

*
* *

Dersten çıkarken koridordaki kalabalığın arasında gördüğü Helga'yı göz ucuyla takip ederek kendisini öyle ayarlıyordu ki, merdivenin başında karşılaşacaklar, onu kahve içmeye davet edecekti… Tatlı bir heyecan damarlarında yürüyordu. Genellikle tasarladığı pek gerçekleşmez, bir engel çıkardı. Aralarındaki mesafe azalınca, mutlu bir rastlantıyla karşılaşmış gibi hareket yaptı.

- Ah, iyi günler.

- Merhabalar.

- Kahve içmeye gidiyorum, gelmek ister misin?

- Böyle bir teklife hayır denir mi?

Merdivenden inerlerken aşağıdan Silviya geliyordu.

- Günaydın Mustafa; bir kaç gündür kütüphaneye uğrayamadım; nasılsın?

"Nereden çıktın?" diye sinirlenen Mustafa "Uğramayışına memnun oldum" diyecekti; ama yutkundu; soğuk bir tarzda cevap verdi.

- İyiyim.

Mustafa'nın tavrını sezmesine rağmen Silviya yüzündeki gülümsemeyi ve sesindeki sıcaklığı sürdürüyordu.

- Kantine mi gidiyorsun?

Aynı soğuklukla cevap verdi.

- Evet.

Silviya yüzünü ve sesini değiştirmedi.

- Görüşmek ümidiyle.

Kurtulduğunu belli edercesine Mustafa'nın başını sallamasını görmezlikten gelen Helga sordu.

- Niçin davet etmedin? Kızcağız gelmek istiyordu.

- Gerek duymadım.

Helga gülümsedi.

- Sebebini sormak bana düşmez.

*
* *

Koridorlarda, kütüphaneye giriş ve çıkışlarda, kantinde Helga'yı ve Doris'i nazikçe selamlar, onlardan da aynı şekilde karşılık görürdü. Acele etmesinin onları uzaklaştıracağına, nasıl olsa doğal bir ortamda ilişkilerinin gelişeceğine, ikisinden birinin avucuna düşeceğine inanıyordu. Silviya'nın bahaneleri sürüyor, ziyaretleri devam ediyor, ona mesafeli davranmaya özen gösteriyordu. Gittikçe Mustafa'nın gözüne daha sevimsiz görünüyor; bilhassa yüzündeki çillerden rahatsız oluyor; ona "Artık beni ziyaret etme; senden hoşlanmıyorum." demeyi de yersiz buluyordu.

Yaz ve şubat tatillerinde çalışıp biriktirdiği paraları tutumlu kullanır, sömestr dönemlerinde cumartesi ve pazar günleri çalışmaya ihtiyaç duymazdı. Yaşama tarzı da fazla masrafı gerektirmezdi; sabah kahvaltısını odasında yapar, öğle ve akşam yemeklerini üniversitede yerdi. Evi de üniversiteye yürüme beş dakika idi; yol parası ödemezdi. Yaşlı, dul bir kadın olan ev sahibi, ona karşı evlât sevgisi besler, fazla kira istemezdi.

Gençti; sağlığı ve yakışıklılığı yerindeydi; istediği vakit bir kızla yakınlık kurabileceğine inanırdı; fakat onun gözü Helga ve Doris'teydi. Onlar da, kendisi gibi, her gün kütüphanede çalışıyorlardı. Nasıl olsa birinden biriyle arzu ettiği ilişkiyi kuracak, zihnindeki kadın düğümünü çözecek, kendisini tamamen bilimsel çalışmasına verecekti.

Haftada bir iki gün Helga'nın yanına sarışın, orta boylu bir genç gelir, on-onbeş dakika oturup giderdi. Musta-

fa üzerinde fazla durmazdı. Aralarında bir gönül ilişkisi bulunsaydı, tavırları farklı olurdu.

Yaz tatili gelince, daha önce çalıştığı ziraat aletleri yapan firmada işe başladı. İş ahlâklarına hayrandı; ne bir işçi, ne de bir mühendis, patronun demez, kendi işi gibi sahip çıkardı. Hiç kimse zamandan çalmanın peşinde değildi. Bilinçli insanlardı; firma ayakta durursa, kendilerinin de iş bulabileceklerinin farkındaydılar. İş değiştirmeyi pek sevmezlerdi. Geçen yılki elemanların hemen hemen tamamı bu yıl da çalışıyordu. Hilmi Bey adında bir Türk mühendis de çalışanların arasına katılmıştı.

Mesleğine vakıf, iş ahlakına sahip Hilmi Bey'e Almanlar da saygı gösterirlerdi. Uzunca boylu, kumral, kırk yaşın üstünde olmasına rağmen halen yakışıklı görünen Hilmi Bey'in yüzünden belli belirsiz sıcak bir gülümseme hiç eksik olmazdı. İş konusunda hemşehrimdir diyerek Mustafa'yı korumaz, ama yakınlık gösterir, sık sık bir sıkıntısı olup olmadığını sorardı. Mustafa da ona karşı daha ilk günlerden itibaren sevgi ve saygı duymaya başlamıştı.

Çok geçmeden Mustafa, Hilmi Bey'in ameli salih bir müslüman olduğunu sezdi. Öğle ve ikindi namazlarını, odasının kapısını örter, kaşla göz arasında kılardı. İbadetini yapması Almanları rahatsız etmez, hatta ona saygılarının artmasına vesile olurdu.

Hilmi Bey ile Mustafa'nın evleri birbirine yakındı. İşe Hilmi Bey'in arabasıyla beraber gidip gelirlerdi. Arka koltukta Mevlana'nın *Mesnevi*'sinden veya *Divan-ı Kebir*'inden bir cildin devamlı bulunması Mustafa'nın dikkatini çekerdi. Bir gün işten dönerken :

- Herhalde Mevlana'ya ilgin fazla, dedi.

- Eserlerini okumaya çalışıyorum.

-Bu kadar yoğun işin arasında okumak için nasıl fırsat bulabiliyorsun?

- Firmadan eve iş götürmüyor, birahane hayatından hoşlanmıyorum. Epeyce bir zamandan beri yalnızım. Evde, tatil günlerinde ormanda veya bir kır gezintisinde fırsat oluyor.

- Yenge Hanım, çocuklar nerede?

- Hanım'ın annesi hasta; rahatsız bir çocuğumuz var; onu da alıp Konya'ya annesinin yanına gitti. Annesinin başka kimsesi yok; ona bakması gerekiyor.

- Çocuğunuzun rahatsızlığı ne?

- Kas erimesi.

- Uzun süren bir hastalık mı?

- Şimdilik tedavisi yok; doktorlar belli bir ömür biçtiler; fakat Allah'tan ümit kesilmez; bakarsın yarın dermanı bulunur.

Mustafa daha fazla aile hayatına girmek istemedi; onu üzebilirdi. Fakat çocuğunun durumundan söz ederken ses tonunda bir yakınma olmaması dikkatini çekti.

Tavır ve davranışları saygı uyandıran Hilmi Bey'e çok geçmeden yakınlığının ifadesi olarak, "Hilmi ağabey" demeye başladı. İşten döndüğünde kütüphane açık olurdu. Elini yüzünü yıkar, elbisesini değiştirir, bir kitaba bakmayı bahane ederek Helga veya Doris'e rastlamak ümidiyle bazen kütüphaneye giderdi; fakat ikisi de yoktu. Gelmişken kapanma saatine kadar bir şeyler okurdu. Hemen eve dönmez; yolunun üzerindeki birahaneye uğrardı; genellikle müşterileri aynı insanlardı.

Zamanla birahanenin devamlı müşterilerinden Walter ile dost oldu. Yaşı otuz beş civarında bulunan Walter yapılı bir delikanlıydı; her akşam en az yirmi bardak bira içer, canavar gibi yerdi. Her haliyle tipik bir Alman'dı; sarışın, bileğine kuvvetli, gözü kara, hırçındı. Çevresindeki-

leri fazla önemsemeyen Walter, sessiz ve ağırbaşlı tavrından dolayı Mustafa'ya yakınlık duyar, her fırsatta ona bir şeyler ikram eder; o da mukabelede bulunurdu.

*
* *

Hafta başında sömestr başlayacağı için cuma akşamı işi bıraktı. Pazartesi sabahı kütüphaneye giderken yüreğinde bir kıpırtı vardı; fazla konuşmamışlardı; ama uzunca bir zamandan beri tanışıyorlardı. Helga'yı daha çok arzu ediyor, Doris'i de güzel buluyordu. Hangisine rastlarsa eski bir dost gibi davranacak, hal hatır sormakla kalmayacak, özlediğini belli edecek, imkân olursa, kahve içmeye davet edecekti. Salona girdiğinde ikisi de yoktu. Masalara üç beş kişi serpilmişti. Her zamanki yerine oturdu; bazı akşamlar uğramasına rağmen kendisini gurbetten dönmüş gibi hissediyordu. Kapı açıldığında gözleri kayıyor, ama ne Helga, ne de Doris görünüyordu.

Önündeki kitabın sayfalarına daldığı sırada yanında birisinin dikildiğini hissetti; başını kaldırınca Silviya ile karşılaştı; gülümsüyordu. "Yine mi sen?" diyecekti; fakat kendisini tuttu. Yanındaki sandalyeyi göstererek:

- Oturmaz mısın? dedi.

Oturdu; yüzündeki gülümseme eksilmedi; biraz zayıflamıştı sanki. Onunla konuşurken Mustafa'nın bakışları açılıp kapanan kapıya kayıyordu. Dost bir sesle Silviya sordu:

- Tatilin nasıl geçti?

- Sömestr dönemindeki harçlığımı çıkarmak için çalıştım. Seninki?

- Aynı şekilde. Ülkene gitmedin mi?

- Gitmedim.

Helga ve Doris gelebilirdi; sömestrinin ilk gününde Silviya'yı yanında görmeleri hoş olmazdı. Bir an önce kalkıp gitmesi için sık sık önündeki kitabı karıştırıyor, ilgisinin orada olduğunu sezdiriyordu. Bir süre oturduktan sonra Silviya "İyi çalışmalar" diyerek kalktı.

*
* *

Dışarda güzel bir sonbahar günü yaşanıyordu. Mustafa bir süre camda oynaşan güneşe daldı; kendine gelip bakışlarını çevresinde gezdirirken Helga'nın salona girdiğini gördü; yüreği hareketlendi. Yine aynı masaya oturdu, onu görmezlikten geldi. Hal hatır sormak için kalkıp yanına gitmeyi onurlu bir tavır bulmadı. Nasıl olsa dışarıya çıkarken veya içeriye girerken bir punduna getirip ona rastlamış gibi yapardı.

Önündeki notlarla meşgul olan Mustafa başını kaldırınca, Helga ile göz göze geldi. İkisi de gülümseyerek el sallayıp birbirlerini selamladılar. Kabalık yapmamalıyım bahanesiyle kendini ikna eden Mustafa yerinden kalkıp masasına gitti; Helga da onu tatlı bir yüzle karşıladı.

- Nasılsın? Umarım tatilin gönlünce geçmiştir.

- İyiyim. Tatilde bir sürprizle karşılaşmadım; her zamanki gibi hoştu. Sen nasılsın? Memleketine gittin mi?

- İyiyim; ülkeme gitmedim. İnsan ister istemez tanıdıkları, dostları arıyor. Geçen hafta burada yoktun. Sen geldiğine göre herhalde Doris de gelir.

- İlk günler öğretimle ilgili pek bir şey yapılmıyor; tatile ilaveten bu haftayı da ailemin yanında geçirdim. Doris'in geleceğini sanmıyorum; çünkü mezun oldu. Bir arkadaşımızdan öğrendiğime göre Ulm'da bir firmada çalışmaya başlamış.

Sarsılan ümidinden bir parça kopup gitti sanki; fakat bunu Helga'ya belli etmedi. Kendisini teselli etmekte de gecikmedi; işte beyaz bir gelinciği andıran Helga avucundaydı. Bir süre daha Helga ile konuştuktan sonra yerine döndü. Gözleri önündeki kitapta olmasına rağmen durum değerlendirmesi yapıyordu. Kızın kendine göre bir gururu vardı; elbette yanına gelip hatırını soramazdı; bunu erkekten beklerdi. Gözlerinin içi nasıl da gülüyordu. Doris'in gelmeyeceğini söylerken "Ben sana yetmiyor muyum?" dercesine bir tavır takınmıştı.

Yemeğini alıp salona girdi; nerede boş yer var diye bakınırken bir masada Helga yalnız oturuyordu. "Bu bir fırsattır." diyerek ona doğru yürüdüğü sırada Helga da Mustafa'yı gördü.

- Masanda bana yer var mı?

Helga'nın yüzüne iç okşayan bir gülümseme yayıldı.

- Memnun olurum, buyurun.

Tablayı koyup oturdu; sözün neresinden başlayacağını bilmiyor, yüreği heyecanla dolup taşıyordu. Halbuki telâşa ne gerek vardı. Uzunca bir zamandan beri selamlaşıyor, birbirlerine hal hatır soruyor, sırası gelince de konuşuyorlardı. Ama şimdi kendisini yeni bir ilişkinin eşiğinde hissediyordu… Bir söze başlarsam, gerisi gelir düşüncesiyle:

- Yemekhane öğlenleri kalabalık oluyor, dedi.

- Gerçekten öyle. İzninle şu sandalyeye geçeyim. Nişanlım gelecek; kapıdan girince beni kolayca görebilsin.

Mustafa boşluğa yuvarlanmış gibi oldu; ama kendisini toparlamakta güçlük çekmedi. Demek ki yanına gelip giden delikanlı nişanlısıydı. Ona karşı tavır ve davranışlarında bir değişiklik olmamalıydı; onunla selamlaşmasının, yakınlık göstermesinin bir art niyete dayanmadığını, sadece insani bir ilişki olduğunu anlatmalıydı. Hem emin

olmak, hem de nişanlılığını doğal bulduğunu belirtmek için sordu.

- Bazen yanına yakışıklı bir genç geliyor. Nişanlın o mu?

İltifatı Helga'nın hoşuna gitti.

- Evet, o.

- Nerede okuyor veya ne iş yapıyor?

- Bir yıl önce tıp fakültesini bitirdi; Dortmund'da hastanede çalışıyor. Haftada bir iki defa buraya geliyor.

Mustafa, "Ne yapmalıyım? Silviya ile yetinebilir miyim?" diye düşünürken yemeğiyle nişanlısı geldi; giyiminden, tavrından ağırbaşlı bir delikanlı olduğu anlaşılıyordu. Mustafa'dan duyduğu rahatsızlık tablasını masaya koyarken yüzünden belli oluyordu. Helga, onları tanıştırmak için birbirlerine adlarını söyledi. Nişanlısı Stefan, Mustafa'nın elini sıktı; ama "Tanıştığımıza memnun olmadım" der gibiydi. Mustafa yemeğini çabucak yedi. Helga'ya dair herhangi bir hesabı olmadığını belli edercesine ikisine birden "Afiyet olsun" deyip kalktı.

*

* *

Genellikle sabah dokuzda kütüphaneye gelir, sigara, çay, yemek molası verir; akşam saat dokuza kadar zamanını kütüphanede geçirirdi. Günün on iki saati kütüphanede bulunmasına rağmen, kendisini istediği yoğunlukta konsantre edemez, okuma salonunda, koridorlarda rastladığı Helga'yı gülümseyerek selamlar, ona dair bir hesabı olmadığını telkin etmeye çalışırdı. İyi ilişkiden belki bir şey elde edebilirdi; zira dünyanın bin türlü hali vardı; hiç belli olmaz, nişanlısından ayrılırdı… İşin ilginç tarafı, avucunda olduğundan emin bulunduğu Silviya uğramıyordu.

Ama Mustafa, bu durumunu geçici bir meşgaleyle izah ediyor, kendisine tutkunluğundan şüphe etmiyordu.

Kantinde karşılaştığı Tuncay sıkıntılıydı; oysa dünya yansa, bir kalbur samanı yanmazdı. Mustafa sordu:

- Hayrola Tuncay, düşünceli görünüyorsun?

- Ev sahibim odayı boşaltmamı bildirdi. Bu kış kıyamette nerede ev bulabilirim? Üniversitenin çevresine de alıştım. Ne yapacağımı bilmiyorum.

Ev sahibi Mustafa'nın bir dediğini iki etmezdi; umursamaz bir tavırla:

- Sen büyük işlerin adamısın; buna nasıl üzülürsün, dedi. Oturduğum katta iki oda boş; birini sana tutalım; ne zaman oda bulursan çıkarsın.

Tuncay'la uzun süre oturmayı göze alamıyordu. Aslında iyi bir delikanlıydı; fakat hayal gücü çok genişti; Hangi sözü yalan, hangisi gerçek ayırt etmek mümkün değildi. Bir de dersle ilgisi yoktu; devamlı kız peşindeydi. Mustafa kendisini etkileyeceği için uzak durmayı tercih ederdi.

Bitişiğindeki odaya taşınan Tuncay haftanın iki günü hariç, üniversitedeki yemeği kaçırmamak için öğlen kalkar; yemekten sonra kantinde oturur; gözüne kestirdiği kızla ilişki kurmaya çalışırdı. Saat beş sularında eve gelir; elbiselerini ütüler, traş olur, yıkanır; akşam yemeğini yine üniversitede yer; sonra da birahanelerde kadın arardı. Uzunca boylu, esmer, düz saçlı, dikkat çekecek kadar yakışıklı olan Tuncay o konuda oldukça başarılıydı. İlkokuldan sonra İngilizce eğitim ve öğretim yapan bir kolejde okuyan, Almanca'yı burada öğrenen Tuncay'ın iki dili de kusursuzdu. Pazartesi ve Perşembe günleri Bonn'daki Avustralya Büyükelçiliği'nde Almanca, İngilizce tercümanlığı yapar, aldığı para ona fazla fazla yeterdi.

Fil gibi içen Walter'le Mustafa'nın dostluğu artmıştı. İki üç akşamda bir birahaneye uğramazsa, Walter merak eder, Mustafa'nın evine gelirdi. Çok geçmeden Mustafa'nın katındaki boş odaya bir kasa bira koydu; buradaki zamanını da içmeden geçirmezdi. Tanıdıklarından dolayı Türklerin örflerine aşina olan Walter, gittikçe ziyaretleri sıklaşan Hilmi Bey'in yanında, ona saygı göstermesi gerekir düşüncesiyle Mustafa'ya içmesini teklif etmez, diğer zamanlarda Mustafa ikramını geri çevirmezdi.

*

* *

Bazı akşamlar Mustafa'nın evinde karşılaşan Hilmi Bey ile Walter taban tabana zıt iki tıp idiler. Hilmi Bey ağırbaşlı, efendi, son derece dindardı; fakat dindarlığını hiç belli etmez, ancak yakından tanıyan bilirdi. Yüzünden gülümseme eksik olmaz, karşısındakilere yumuşak, hoşgörülü davranırdı.Walter ise birahanede içtiğinin dışında, üç dört akşamda kasasını boşaltırdı. Bazen kahkaha atar, bazen de kaşlarını düğümler, derin derin solurdu. Sert mizaçlıydı; çevresiyle barışık değildi. İnancı yoktu; kilise mensuplarından hazzetmez, onları parazit tipler görürdü.

Neşeli olduğu zamanlar ikram ettiği birayı Hilmi Bey teşekkür edip almazdı. Bazen çok ısrar edince, Hilmi Bey sadece gülümser, Walter onu ikna etmek için şaka yollu şöyle derdi:

- Burası oda, dışarısı karanlık, Tanrı görmez, iç.

Hilmi Bey her defasında aynı cümleyi tekrarlardı.

- Senin içmen ikimiz için de yeterlidir.

Walter, içkisinden dolayı Hilmi Bey'in ona kızdığını, ama belli etmediğini düşünürdü. Oysa Hilmi Bey hoşgö-

rülü bir insandı; kim olursa olsun, herkesin kişiliğine, onuruna, tercihlerine saygı gösterirdi. Walter, sebebini bilmez, fakat Hilmi Bey'e sinirlenir, sık sık içinden şunu hırpalasam mı diye geçirmesine rağmen Mustafa'nın kalbi kırılacağını düşünerek kendisini tutar, hatta ondan hazzetmediğini belli etmemeye çalışırdı. Onun olmadığı zamanlar Mustafa'ya "Tam bir rahip" der, ilave ederdi; "Onlardan da beter; rahipler içki içer, bu onu da yapmıyor. Zamparalığı da yok. Odun kafalı yaratık niçin yaşar!"

*

* *

Bir akşam Hilmi Bey, Ali ile birlikte Mustafa'yı ziyarete geldi. Hilmi Bey'le Ali hem teknik okulda beraber okumuşlardı, hem de aynı caminin cemaatindendiler.

Sohbet derinleştiği sırada Hilmi Bey, cami cemaatinden Cemal'in kızıyla ilgili ne yaptıklarını sorunca, Ali şu cevabı verdi:

- Kızı tıp fakültesinden aldık; Allah'a şükür bir hayatı kurtardık.

Hilmi Bey'in yüzü ciddileşti.

- Üçüncü sınıfa gelmiş bir kız fakülteden alınır mı?

- İman gittikten sonra okumanın ne faydası var?

Mustafa, Hilmi Bey'in ilk defa sinirlendiğini, fakat kendini tutmaya gayret ettiğini görüyordu.

- Ali Bey, niçin iman gitsin! Kültürü, bilimi yüksek bir toplumda yaşıyoruz. Burada sadece birkaç kuruş kazanmamalı, her şeyinden yararlanmalıyız. Okumakla iman gider mi? İlmin karşısında buharlaşan iman, gerçeğe iman değil, hurafedir. Gerçeğe iman ilimle kuvvetlenir.

- Kız Almanlara özeniyor; onlar gibi yaşamak istiyor. Böyle bir insanda din iman kalır mı?

- Cemal'in hanımının aklı başındadır. Mutlaka kızını

değerlerimizle yoğurmuştur. Çocuklarımıza değerlerimizi vermeli, ama hürriyet içinde yaşamalarını sağlamalıyız. Ancak hürriyet havasını teneffüs etmekle kişilikleri göğerir. Kişiliksiz bir insanın ne dininden, ne de imanından hayır gelir.

- Hilmi Bey, iki günlük dünyanın renkliliğine kapılmamak lazım. Her şeyin başı imandır; imanı amel korur. Hz. Ömer Efendimiz; "Nasıl inanıyorsanız, öyle yaşayınız, aksi takdirde yaşadığınız gibi inanırsınız." demiyor mu?

- Ah nasıl anlatsam bilmem ki! Hazreti Ömer böyle bir olayla karşılaşsaydı, faillerini kırbaçla döveceğinden kesinlikle şüphe etmiyorum. Bu konuyla ilgili olarak seninle ve Cemal ile çok tartıştık. Anlaşıldığına göre hiç faydası olmamış. Mustafa, Cemal'i ve kızı Ayşe'yi tanımıyor; tanımadığı insanların problemleriyle onu sıkmayalım. Umarım bu yanlış kararınızdan dönersiniz, ülkemiz de bir hekim kazanır.

Zili çalınınca Mustafa yerinden kalktı; otomatiğe basıp merdivenin başında beklemeye başladı; topuk seslerinden Walter'in geldiği belliydi. Önce diğer odaya uğradı; şişesini alıp içeriye girdi.

- İyi akşamlar, sağlığınıza.

Diyerek dikti. Rahatsız olan Ali, Walter'e dik dik baktı.

Onun bu tavrını fark etmeyen Walter, bir sigara yaktı. Mustafa'ya:

- Bir buzdolabı al, dedi. Yeni olması gerekmez. Kullanılmışları yirmi otuz marktır. Sıcak bira bir şeye benzemiyor. Almazsan, ben alıp içerdeki odaya yerleştireceğim. Ağız tadıyla bira içelim.

- Kısa zamanda alırım.

Kaşlarını çatan Walter kahırlıydı.

- Ursula üç gündür birahaneye gelmiyor.

Mustafa cevap vermek ihtiyacı duydu.

- Belki işi vardır.

Şişesinden birkaç yudum alan Walter, sigarasından derin bir nefes çekti.

- Ne işi olacak! Kucaktan kucağa dolaşıyor. Civa gibi mübarek, tut tutabilirsen. Elbet onu ele geçiririm.

Ali, Hilmi Bey'e "Bak gördün mü? Kızlarımızı hangi tehlike bekliyor!" dercesine baktı. Walter'in patavatsızlığı, umursamazlığı Ali'nin rahatsızlığını arttırıyordu. Uzun süre oturamadı, kalktı; Walter'in elini sıkmamak için:

- Cümleten hayırlı geceler, dedi.

Hilmi Bey biraz farklı bir sesle cevap verdi.

- Hayırlı geceler; ama kararınızı bir daha gözden geçirin.

- O iş tamam Hilmi Bey.

Hilmi Bey "Ne insanlarsınız!" dercesine başını sallarken, Walter sigarasından çektiği nefesi salıyordu.

*

* *

Mustafa kütüphanede çalışırken, Silviya gelip sağ tarafındaki masalardan birine oturdu. Elindeki kitabı açarak sayfalarını çevirmeye başladı. Artık Silviya ile yakınlaşmasında bir sakınca yoktu; içini okşayan bir tip değildi; ama hiç yoktan iyi idi. Mustafa kalktı; Silviya'nın yanına gitti.

- Yemeğe gidiyorum. Gelir misin?

Silviya'nın gözleri sayfadayken cevap verdi:

- Kalkıyorum zaten; fakat yemeğe gelemeyeceğim; kapıda birisi beni bekliyor.